

Kultur / Konst / Malmö konsthall

# Alla konsthallar är kanske torrlagda sund

Geologiska drömmar är på modet i Malmö



Fredrik Svensk

Publicerad 04.00

Följ Mejla

Dela Spara



Installationsbild från "Torrlägg Öresund", i bakgrunden Hanni Kamalys metallskulpturer framför Hannibal Andersens färgfält. Till vänster delar av Jessica Olaussons "A room used to gather", på väggen bakom det skymtar Aleksandra Kucharskas verk.  
Foto: Helene Toresdotter



## "Torrlägg Öresund", Malmö konsthall

**Klas Anshelms** magnifika konsthall är uppdelad i två avlånga delar. Närmast entrén har 50-årsjubileet just dragit i gång, och på andra sidan den avgränsande väggen breder den långsmala utställningen "Torrlägg Öresund" ut sig. Här samsas verk av fjorton konstnärer från Öresundsregionen, som på olika sätt behandlar sociala, ekologiska och ekonomiska problem, konflikter och dilemman med relevans för regionen.

Med tanke på att konsthallens utställning med enbart Malmöbaserade konstnärer för ett par år sedan hette "I staden växer ett fält" är det tydligt att just geologiska drömmar är på modet i Sydsveriges omedvetna.

**Liksom i fallet** med den lokalpatriotiska "Malmöutställningen" så har konsthallen tagit hjälp utifrån, denna gång av curatören **Post Brothers**. Den öppna, långsmala planlösningen har fått verken att framstå som lekfullt dansande karaktärer som frusit till på, ja varför inte, Öresunds torrlagda botten. Det hela ger ett lustfyllt intryck, men här finns också verk som ramar in tematiken tydligare än andra.

Ett exempel är **Hanni Kamalys** på samma gång spretigt tunna och monumentala metallskulpturer, som fått namn efter migranter som deporterades från Sverige i början av 1900-talet. Två av hennes karaktärer står på varsin kortsida av utställningen och håller varsam vakt – sundsvakter?

Ett annat verk som ger utställningen stadga, fast på ett helt annat sätt, är **Hannibal Andersens** "The abstract expression of privatization (Six colour marks)" (2022–25). Genom att måla pelare och en vägg på ena kortsidan i färger som multinationella företag har patenterat, ger Andersen ett både ironiskt och myskonceptuellt svar på den färgoptimistiske kulturradikalen **Poul Gernes** (1925–1996). Skulle inte förvåna mig om Poul Gernes Estate har tagit patent på hans grandiosa färgsinne.

**Om verk som** Kamalys och Andersens stoppar upp vissa historiska flöden, så finns här också de som betonar det graciöst sensuella i flöden vi sällan ser. Ett exempel på detta är **Henriette Heises** "Tissue technology" (2024), där hon har filmat rörelsen inifrån en servettlåda. Det är inte bara ett av få filmverk i utställningen utan också placerat som en andningspaus i ett eget litet rum. Detta gäller även **Kalle Brolins** filmessä "Jag är kommen igen" (2022), som liksom hans tidigare filmer "Jag är Skåne" och "Jag är kommen" tar sin utgångspunkt i Skånes sockerindustri. Genom en montageform som blandar arkivmaterial med egna gestaltningar triggas nya kopplingar mellan migration, historieskrivning och arbetsmarknadens tillfälliga behov av arbetskraft.

Kalle Brolin: "Jag är kommen igen" (2022), videoinstallation 21:45 minuter. Producerad av Havremagasinet Länskonsthall, Boden

1 / 2

Foto: Helene Toresdotter

Lättheten i Brolins flödande montage vägs upp av den stilla vattenytan i ett av **Ina Nians** "akvarier". De ingår i hennes installation "Black noise", som gestaltar den tunga baksidan av den svenska järnexporten från 1600-talet till i dag och dess roll i allt från den transatlantiska slavhandeln och Nazityskland till vår tids miljökatastrofer. Just miljökatastrofen återkommer i **Jessica Olaussons** "A room used to gather" (2025), där hon helt enkelt skulpterat två översvämningsbarriärer, artificiell aska, ett skåp och koordinaterna till en "flygplanskyrkogård". Skulptur förresten – snarare en mental rumslighet fantastiskt sammansatt av nytt och gammalt bråte.

Identifieringen av nya rumsligheter återkommer också hos **Sebastian Hedevang & Andreas Rønholt Schmidt**, med deras särskilda intresse för 1890-talets moderna avloppssystem. I en serie rumsliga reliefer kopplar de samman slamkakans infrastruktur med geometriska abstraktioner. Att utställningen bär på denna form av lika uppskruvad som drivande stadsarkeologi resonerar med munterheten i utställningens titel.

**Men var kommer titeln ifrån?** Jo, inspirationen hämtas från ingen mindre än **Ruben Rausing**, som utvecklade Tetra Pak 1943 i Lund. Bolaget revolutionerade mjölkindustrin genom att förvandla mjölk från en skör färskvara till en handelsvara med global spridning. Tio år senare, 1953, mitt under kapitalismens guldålder, försökte Rausing återigen omvandla en flyktig vätska till ett fast och hanterbart system. Genom att torrlägga Öresund skulle Malmö och Köpenhamn växa samman och en ny beständig stad uppstå. Att en modern industriman som Rausing kunde hysa en sådan samhällsomstörtande vision får honom idag att framstå som en nyckelfigur i historieskrivningen om svensk konceptkonst.

Men det som gör titeln så briljant för en konstutställning just nu är egentligen två andra saker. Dels öppnar den upp tanken om själva konsten som en plats som bokstavligen skapas genom att skövla undan en massa annat – och att det krävs en hel del ofritt arbete för att möjliggöra dess frihet. Är kanske alla konsthallar torrlagda sund? Det andra sammanhanget, kanske än mer plågsamt, stavas såklart **Donald Trump**. När han i ett hopplöst svar på en stagnerad kapitalism översätter sina erfarenheter av (dåliga?) fastighetsaffärer till geopolitisk galenskap (Gaz-a-Lago) speglar han begränsningarna i att göra entreprenörskap till regeringskonst.

#### FAKTA

#### KONST

#### » Torrlägg Öresund

Malmö Konsthall

*Till och med 4 maj*